Dosar nr.2ac-69/2025 Judecătoria Orhei, sediul Central, judecător A. Romanaş

D E C I Z I E

02 aprilie 2026
mun.Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
În componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Stanislav Grosu
Judecătorii Alina Ţihonschi, Mariana Sajin
Grefier Victoria Dolghi-Munteanu

examinând în şedinţă publică apelul declarat de Nicolaev Vera şi GŢ „Nicolaev Vera *****”, în persoana reprezentantului, avocat Iachimciuc Alexandru, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 februarie 2025, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Global Resurse” către GŢ „Nicolaev Vera *****” şi Nicolaev Vera cu privire la încasarea dobânzii de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă :

Pretenţiile reclamantei:

1. La 13 noiembrie 2024, SRL „Global Resurse” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Gospodăriei Ţărăneşti „Nicolaev Vera *****” şi Nicolaev Vera ***** cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, indică că la data de 27 septembrie 2021, reclamanta a încheiat cu pârâta contract de vânzare-cumpărare a porumbului nr.27/3/21-9 prin care pârâta s-a obligat să livreze porumb în următoarele condiţii: cantitatea de 150.000,00 kg la preţul de 3,40 lei/kg (inclusiv TVA), în total în sumă de 510.000,00 lei; porumbul urma să aibă nu mai mult de 14 % de umiditate şi nu mai mult de 2% de impurităţi.
3. Reclamanta comunică că în aceeaşi zi a încheiat cu pârâta alt contract de vânzare-cumpărare a florii soarelui nr.27/4/21-9 prin care pârâta s-a obligat să livreze floarea soarelui în următoarele condiţii: cantitatea de 50.000,00 kg, în total în sumă de 475.000,00 lei, inclusiv TVA; porumbul urma să aibă nu mai mult de 8% de umiditate şi nu mai mult de 3% de impurităţi.
4. Susţine că, pârâta Nicolaev Vera ***** a semnat în calitate de fidejusor contractele dintre părţi, astfel că răspunde de rând cu debitorul pentru datoriile GŢ ”Nicolaev Vera *****” c.f. 6123930.
5. Indică că, pârâta GŢ ”Nicolaev Vera *****” a livrat:

- la 03 octombrie 2021 - floarea soarelui în cantitate de 19.790,00 kg (la preţ de 8,80 lei/kg). Floarea soarelui nu corespundea cerinţelor de calitate, astfel că a fost necesar

de a o prelucra. După uscare şi curăţare masa s-a redus la 18.969,00 kg, care costa 166.927,20 lei;

- la 31 octombrie 2021- porumb 21 570 kg, cu umiditatea de 17,6% la preţ de 3,12 lei/kg. Porumbul nu corespundea cerinţelor de calitate, astfel că a fost necesar de a-l prelucra. După uscare şi curăţare masa s-a redus la 20.419,00 kg. Din costul porumbului a fost scăzut preţul uscării (5.823,90 lei), astfel că preţul porumbului livrat pe 31 octombrie 2021 constituie 57.883,00 lei;
- la 16 noiembrie 2021, pârâta a livrat porumb 17.390,00 kg, cu o umiditatea de 23,6%, la preţ de 3,12 lei/kg. Porumbul nu corespundea cerinţelor de calitate, astfel că a fost necesar de a-l prelucra. După uscare şi curăţare masa s-a redus la 15.266,00 kg. Din costul porumbului livrat a fost scăzut preţul uscării (12.520,80 lei) astfel, că preţul porumbului livrat la 16 noiembrie 2021 constituie 35.109,12 lei;
- la 23 noiembrie 2021 pârâta a livrat porumb 63.470,00 kg, cu o umiditate de 20,1 % la preţ de 3,12 lei/kg. Porumbul nu corespundea cerinţelor de calitate, astfel că a fost necesar de a-l prelucra. După uscare şi curăţare masa s-a redus la 58.590,00 kg. Din costul porumbului a fost scăzut preţul uscării (27.876,00 lei), astfel că preţul porumbului livrat pe 23 noiembrie 2021 constituie 154.924,78 lei.

6. Notează reclamanta că, întreprinderea pârâtă a efectuat livrări în sumă de 414.844,48 lei, dar a primit achitări în sumă de 493.372,00 lei. Astfel, se înregistrează o diferenţă neîntemeiată de 78.527,52 lei pe care reclamanta SRL „Global Resurse" solicită a fi încasată din la pârâtele GŢ „Nicolaev Vera *****" şi Nicolaev Vera *****.

7. Potrivit pct.6.5.2 din Contractul numit în caz dacă marfa livrată de către vânzător nu corespunde condiţiilor de calitate stipulate în contract, vânzătorul este obligat să micşoreze preţul de vânzare proporţional mărfii necalitative.

8. Declară că la data de 18 august 2022, reclamanta a expediat în adresa pârâtei o somaţie prin care a cerut restituirea banilor achitaţi în plus în sumă de 78.527,52 lei. Somaţia a fost recepţionată de către pârâtă la data de 15 septembrie 2022.

9. Totodată, indică reclamanta că dobânda de întârziere constituie suma de 21.202,93 lei şi a fost calculată conform calculului anexat.

10. Solicită, încasarea de la pârâta GŢ „Nicolaev Vera *****" şi fidejusorul Nicolaev Vera ***** datoria în sumă de 79.246,20 lei, dobânda de întârziere de 21.202,93 lei şi cheltuielile de judecată.

Poziţia instanţei de fond:

11. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 februarie 2025 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Global Resurse". S-a încasat, în mod solidar, de la GŢ „Nicolaev Vera *****" şi Nicolaev Vera în beneficiul SRL „Global Resurse" dobânda de întârziere în suma de 21.202,93 lei, cheltuieli de asistenţă juridică în suma de 7.000,00 lei, taxă de stat în suma de 3.304,89 lei şi taxa de timbru în suma de 200,00 lei.

Solicitarea apelantelor:

12. Invocând netemeinicia hotărârii instanţei de fond, la 26 martie 2025, Nicolaev Vera şi GŢ „Nicolaev Vera *****", prin intermediul reprezentantului, avocat Iachimciuc Alexandru, au declarat apel nemotivat, iar la 04 iulie 2025 a depus cerere de apel motivată prin care au solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

Argumentele părţilor:

13. În motivarea apelului reprezentantul apelantelor comunică că, la 27 septembrie 2021, a fost încheiat Contract de vânzare-cumpărare a porumbului nr.27/3/21-9 din 27 septembrie 2021. Părţile au stabilit, că obiect al contractului, reprezenta cantitatea de porumb de 150.000,00 kg la preţul de 3,40 lei/kg (inclusiv TVA), în total în sumă de 510.000,00 lei.

14. Precizează că la 27 septembrie 2021, părţile au încheiat Contractul de vânzare-cumpărare a florii soarelui nr.27/4/21-9 din 27 septembrie 2021. Părţile au stabilit, că obiect al contractului, reprezenta cantitatea de floarea soarelui de 50.000,00 kg, în total în sumă de 475.000,00 lei, inclusiv TVA.

15. La caz, GŢ „Nicolaev Vera *****" în adresa SRL „Global Resurse", în baza actelor contabile a transmis cumpărătorului: la 29 octombrie 2021, în temeiul facturii fiscale seria IJ0644792, porumb, în cantitatea de 21.620,00 kg, la preţul de 3,12 lei, în sumă de 67.454,4 lei; la 14 noiembrie 2021, în temeiul facturii fiscale seria IJ0644793, porumb, în cantitatea de 23.680,00 kg, la preţul de 3,12 lei, în sumă de 73.881,60 lei; la 20 noiembrie 2021, în temeiul facturii fiscale seria IJ0644794, porumb, în cantitatea de 32.400,00 kg, la preţul de 3,12 lei, în sumă de 101.088,00 lei; la 20 noiembrie 2021, în temeiul facturii fiscale seria IJ0644795, porumb, în cantitatea de 3.100,00 kg, la preţul de 3,12 lei, în sumă de 98.904,00 lei. În total, vânzătorul a transmis cumpărătorului 109.400,00 kg porumb.

16. Indică că, la situaţia 17 decembrie 2024 SRL „Global Resurse" este debitorul GŢ „Vera Nicolaev'', conform bilanţului contabil, în baza căruia înregistrează o restanţă la plată în sumă de 21.491,80 lei.

17. Conform pct.3.8 al Contractului nr.27/3/21-9 din 27 septembrie 2021, cât şi la fel, 3.8 din Contractul nr.27/4/21-9 din 27 septembrie 2021, cumpărătorul urma în decursul a 7 zile să notifice vânzătorul privitor neconformitatea că mărfii, fapt care la caz, nu a avut loc. Motiv pentru care oricare alte obiecţii ale cumpărătorului nu sunt pertinente, şi urmează a fi respinse.

18. În aceiaşi ordine de idei reţine, că conform Acordurilor nr.1 al Contractelor nr. 27/3/21-9 din 27 septembrie 2021, şi nr.27/4/21-9 din 27 septembrie 2021, sunt descrise- marfa, cantitatea acesteia, care a fost încărcată şi livrată cumpărătorului. Mai mult, ca atât, în baza acestora au fost emise şi facturi fiscale, care confirmă odată în plus, marfa, cantitatea, cât şi preţul acestei.

19. În baza facturilor respective, cumpărătorul în termenul contractual, a efectuat şi plata parţială pentru marfă. Astfel, obiecţiile cumpărătorului, adică a pretinsului creditor, în condiţiile în care acesta nu şi-a onorat integral obligaţiile de plată, nu au un suport probatoriu.

20. La caz, pretinsele servicii, nu au o legătură cu acţiunile vânzătorului, or, în privinţa acestuia nici nu au fost semnalate, şi nici înaintate careva obiecţii în termenul prevăzut de contract, fapt pentru care obligaţiile au fost îndeplinite în termen, obiectiv. Materialele cauzei, nu pot reţine o altă factologie, or, factura în temeiul căreia compania reclamantă a iniţiat cauza şi invocă existenţa unei datorii, nu are la baza relaţii civile sau un raport obligaţional, fapt pentru care aceasta nici nu este semnată de pârâtă. Esenţial este că aceasta nu poate fi corelată pârâtei.

21. Specifică, că într-adevăr, în adresa companiei reclamante, a fost făcută plata la care face trimitere instanţa de fond, dar, este de precizat, că aceasta a fost garanţia în

cadrul procedurii de insolvabilitate. Or, în temeiul aceleiaşi pretinse creanţa a fost depusă o cerere introductivă împotriva GŢ ,,Vera Nicolaev''.

22. Susţine că, instanţa de fond nu a efectuat o examinare deplină şi obiectivă a circumstanţelor relevante ale cauzei, nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor administrate şi a aplicat în mod eronat normele de drept material incidente raportului juridic litigios, fapt ce a condus la admiterea neîntemeiată a acţiunii.

23. Totodată, invocă faptul că pretenţia reclamantei privind încasarea dobânzii de întârziere aferente pretinsei creanţe are un caracter abuziv şi nejustificat, motiv pentru care solicită respingerea acesteia, precum şi a cererii privind compensarea cheltuielilor de judecată.

24. În şedinţa de examinare a cauzei în instanţa de apel, reprezentantul apelantei Vicolaev Vera, GŢ „Nicolaev Vera *****", avocatul Iachimciuc Alexandru, a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 februarie 2025, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acţiunea înaintată de SRL „Global Resurse" să fie respinsă ca neîntemeiată, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

25. În susţinerea solicitărilor, reprezentantul a explicat că între părţi s-au desfăşurat raporturi contractuale în cadrul cărora o parte din valoarea mărfii era achitată în avans, iar diferenţa era achitată după emiterea facturii fiscale şi livrarea producţiei. Acesta a menţionat că temeiul pretenţiilor reclamantei îl constituie o factură emisă de SRL „Global Resurse", însă emiterea acesteia ar fi avut loc cu încălcarea prevederilor pct.3.8 din contractele nr.27/3/21-9 şi nr.27/4/21-9.

26. Totodată, indică că, urmare a notificării expediate de SRL „Global Resurse" în anul 2022 privind pretinsa existenţă a unei datorii, GŢ „Nicolaev Vera *****" a comunicat printr-un răspuns scris că, potrivit evidenţei sale contabile şi balanţei de verificare, debitoare era, dimpotrivă, SRL „Global Resurse".

27. De asemenea, reprezentantul a susţinut că, în cadrul pregătirii documentelor aferente procedurii de insolvabilitate, s-a constatat că reclamanta şi-a întemeiat pretenţiile pe date şi documente aferente altor livrări, care nu corespund raportului juridic litigios.

28. Referitor la calitatea mărfii livrate, reprezentantul a invocat că, potrivit prevederilor contractuale şi principiului executării cu bună-credinţă a obligaţiilor, în situaţia în care beneficiarul a recepţionat marfa şi nu a formulat obiecţii privind calitatea acesteia într-un termen îndelungat de la livrare, inclusiv pe parcursul unui an, se prezumă că marfa a fost conformă. În acest sens, a făcut trimitere la pct.3.8 din contract, care reglementează procedura de constatare şi invocare a eventualelor neconformităţi ale mărfii.

29. Intimata SRL „Global Resurse" şi reprezentantul acesteia, avocatul Bordei Teodor, au fost citaţi legal pentru şedinţa de judecată, prin intermediul poştei electronice (f.d.91, 96), aceştia nu s-au prezentat în şedinţa de judecată şi nu au depus cereri privind amânarea examinării cauzei sau judecarea acesteia în lipsa lor.

30. În aceste circumstanţe, Colegiul civil, în temeiul art.379 Cod de procedură civilă, a dispus examinarea cauzei în lipsa părţilor legal citate, apreciind că neprezentarea acestora nu împiedică soluţionarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

31. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar şi a normei legale relevante speţei, Colegiul civil consideră necesar de a respinge apelul, din considerentele ce urmează:

32. În conformitate cu art.385 lit.a) CPC RM, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

33. Potrivit art.373 alin.(1) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

34. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

35. Colegiul Civil reţine că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

36. Din materialele cauzei rezultă că, la 27 septembrie 2021, între GŢ „Nicolaev Vera *****”, reprezentată de administratorul Nicolaev Vera, în calitate de vânzător şi SRL „Global Resurse”, în calitate de cumpărător, a fost încheiat Contractul de vânzare-cumpărare a porumbului nr.27/3/21-9 (f.d.16-18).

37. Potrivit pct.1.1 al contractului menţionat, vânzătorul s-a obligat să transmită în proprietatea cumpărătorului, iar cumpărătorul se obligă să accepte şi să plătească costul viitoarelor seminţe/produse agricole (denumite în continuare ”mărfuri”) în cantitatea, sortimentul şi la preţul stipulat în prezentul Contract şi în anexele la acesta.

38. Conform pct.1.2 al contractului, fidejusorul poartă răspundere solidară împreună cu vânzătorul pentru executarea obligaţiilor asumate de acesta din urmă în temeiul contractului şi al anexelor aferente.

39. În temeiul Anexei nr.1 la contract, GŢ „Nicolaev Vera *****” s-a obligat să livreze 150.000,00 kg de porumb la preţul de 3,40 lei/kg, valoarea totală a mărfii fiind de 510.000,00 lei, inclusiv TVA. Totodată, s-a convenit ca porumbul livrat să aibă o umiditate de cel mult 14% şi un conţinut de impurităţi de cel mult 2% (f.d.19).

40. La aceeaşi dată, 27 septembrie 2021, între aceleaşi părţi a fost încheiat şi Contractul de vânzare-cumpărare a florii-soarelui nr.27/4/21-9 (f.d.12-14).

41. Potrivit Anexei nr.1 la acest contract, vânzătorul s-a obligat să livreze 50.000,00 kg de floarea-soarelui, în valoare totală de 475.000,00 lei, inclusiv TVA, cu condiţia ca marfa să aibă o umiditate de cel mult 8% şi un conţinut de impurităţi de cel mult 3% (f.d.15).

42. Totodată, Nicolaev Vera a semnat şi acest contract în calitate de fidejusor, asumându-şi răspunderea solidară pentru executarea obligaţiilor contractuale ale GŢ „Nicolaev Vera *****”.

43. Din susţinerile reclamantei rezultă că, în executarea contractelor menţionate, SRL „Global Resurse” a achitat în beneficiul GŢ „Nicolaev Vera *****” suma totală de 493.372,20 lei (f.d.25).

44. Reclamanta a invocat că vânzătorul şi-a executat doar parţial obligaţiile asumate, valoarea mărfii efectiv livrate constituind 414.844,48 lei.

45. Ca urmare, între suma achitată şi valoarea mărfii recepţionate s-a format o diferenţă de 78.527,52 lei, sumă pretinsă de reclamantă cu titlu de creanţă rezultată din executarea necorespunzătoare a obligaţiilor contractuale.

46. În vederea soluţionării amiabile a litigiului, la 18 august 2022, SRL „Global Resurse” a expediat GŢ „Nicolaev Vera *****” o somaţie prin care a solicitat restituirea sumei de 78.527,52 lei în termen de 7 zile de la recepţionarea acesteia (f.d.20).

47. Potrivit avizului de recepţie anexat la materialele cauzei, somaţia a fost recepţionată de GŢ „Nicolaev Vera *****” la data de 15 septembrie 2022 (f.d.21).

48. Întrucât obligaţia solicitată prin somaţie nu a fost executată în termenul acordat, reclamanta a considerat că pârâta s-a aflat în întârziere începând cu 22 septembrie 2022.

49. La 13 noiembrie 2024, SRL „Global Resurse” a sesizat instanţa de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva GŢ „Nicolaev Vera *****” şi Nicolaev Vera, solicitând încasarea sumei de 79.246,02 lei, a dobânzii de întârziere calculate pentru perioada 22 septembrie 2022 – 01 iulie 2024 în cuantum de 21.202,93 lei, precum şi a cheltuielilor de judecată (f.d.8).

50. Ulterior introducerii acţiunii, pârâta GŢ „Nicolaev Vera *****” a recunoscut existenţa datoriei şi, la 04 februarie 2025, a achitat suma principală pretinsă de reclamantă, în cuantum de 79.727,52 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr.01 din 04 februarie 2025 (f.d.51).

51. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 26 februarie 2025, cererea de chemare în judecată a SRL „Global Resurse” a fost admisă, fiind dispusă încasarea, în mod solidar, de la GŢ „Nicolaev Vera *****” şi Nicolaev Vera a dobânzii de întârziere în sumă de 21.202,93 lei, a cheltuielilor de asistenţă juridică în sumă de 7.000,00 lei, a taxei de stat în sumă de 3.304,89 lei şi a taxei de timbru în sumă de 200,00 lei.

52. Nefiind de acord cu soluţia adoptată, Nicolaev Vera şi GŢ „Nicolaev Vera *****”, în persoana reprezentantului, avocat Iachimciuc Alexandru a depus apel.

53. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel şi raportându-le la suportul probatoriu, Colegiul civil constată că soluţia primei instanţe de admitere acţiunii depusă SRL „Global Resurse”, este întemeiată.

54. Astfel, având în vedere că pârâtele/apelantele GŢ „Nicolaev Vera *****” şi Nicolaev Vera ***** au recunoscut existenţa obligaţiei pecuniare şi au executat-o prin achitarea sumei datorate, fapt confirmat prin ordinul de plată nr.01 din 04 februarie 2025, anexat la materialele cauzei (f.d.51), Colegiul civil reţine că pretenţia privind încasarea datoriei principale a rămas fără obiect ca urmare a executării benevole a obligaţiei după introducerea acţiunii în instanţă.

55. Cu toate acestea, executarea ulterioară a obligaţiei principale nu produce efecte extinctive asupra pretenţiilor accesorii născute ca urmare a neexecutării obligaţiei la scadenţă. Din acest motiv, achitarea datoriei principale nu înlătură obligaţia debitorului de a suporta consecinţele juridice ale întârzierii în executare şi nici nu îl exonerează de răspunderea pentru cheltuielile ocazionate creditorului de necesitatea valorificării dreptului său pe cale judiciară.

56. În aceste condiţii, în mod întemeiat instanţa de fond a procedat la examinarea capetelor de cerere subsecvente privind încasarea dobânzii de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată, acestea păstrându-şi actualitatea chiar şi după stingerea obligaţiei principale.

57. Revenind la raportul juridic litigios dedus judecăţii, Colegiul civil constată că SRL „Global Resurse" a întreprins măsuri prealabile rezonabile în vederea executării benevole a obligaţiei de către debitor, expediind la 18 august 2022 somaţia prin care a solicitat restituirea sumei datorate în termen de 7 zile de la recepţionarea acesteia.

58. Din materialele cauzei rezultă că somaţia respectivă a fost recepţionată de GŢ „Nicolaev Vera *****" la data de 15 septembrie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepţie anexat la dosar (f.d.21). Cu toate acestea, pârâta/apelanta nu au dat curs solicitărilor formulate şi nu au executat obligaţia în termenul acordat.

59. În consecinţă, în lipsa executării obligaţiei după expirarea termenului acordat prin somaţie, debitorul a fost pus în întârziere începând cu data de 22 septembrie 2022, dată de la care creditorul a dobândit dreptul de a pretinde dobânda de întârziere.

60. Relevantă în acest sens este dispoziţia art.942 alin. (1) Cod civil, potrivit căreia, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. (2) Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobânzii prevăzute de contract.

61. Raportând aceste dispoziţii legale la circumstanţele concrete ale cauzei, Colegiul civil constată că reclamanta a calculat dobânda de întârziere pentru perioada cuprinsă între 22 septembrie 2022 - 07 noiembrie 2024, utilizând formula prevăzută de lege, iar cuantumul rezultat de 21.202,93 lei nu a fost combătut prin probe pertinente şi concludente de către apelante.

62. În acest context, argumentele apelantelor referitoare la caracterul pretins nejustificat sau abuziv al dobânzii de întârziere nu pot fi reţinute. Or, obligaţia de plată a dobânzii nu izvorăşte din voinţa unilaterală a reclamantei/intimatei, ci direct din dispoziţiile imperative ale legii, fiind determinată exclusiv de conduita debitorului care nu şi-a executat obligaţia pecuniară la termen.

63. De asemenea, Colegiul civil nu poate reţine argumentul apelantelor potrivit căruia reclamanta/intimata nu ar fi avut o creanţă certă împotriva acestora. Dimpotrivă, împrejurarea că datoria principală a fost achitată integral după sesizarea instanţei, constituie o confirmare implicită a existenţei obligaţiei de plată şi demonstrează caracterul întemeiat al pretenţiilor formulate de reclamantă/intimată.

64. În aceeaşi ordine de idei, susţinerile apelantelor referitoare la pretinsa inexistenţă a datoriei sau la faptul că reclamanta/intimata ar fi fost debitoare faţă de GŢ „Nicolaev Vera *****" sunt lipsite de relevanţă pentru soluţionarea prezentului litigiu. Or, dacă într-adevăr ar fi existat o creanţă certă, lichidă şi exigibilă împotriva reclamantei/intimatei, pârâtele/apelantele dispuneau de mijloace procesuale adecvate pentru valorificarea acesteia, însă asemenea împrejurări nu sunt de natură să înlăture

răspunderea pentru întârzierea executării obligaţiei asumate în raportul juridic dedus judecăţii.

65. Nu poate fi primit nici argumentul apelantelor privind lipsa notificării referitoare la neconformitatea mărfii în termenul prevăzut de pct.3.8 din contracte. Această apărare vizează existenţa şi întinderea obligaţiei principale, aspect care a devenit lipsit de actualitate în condiţiile în care datoria principală a fost recunoscută şi executată benevol de către pârâtă/apelantă după introducerea acţiunii. Prin urmare, aceste susţineri nu sunt apte să înlăture obligaţia de plată a dobânzii de întârziere aferente unei creanţe deja executate.

66. În plus, Colegiul civil observă că apelantele nu au prezentat probe concludente care să demonstreze că suma achitată la 04 februarie 2025 ar fi avut o altă natură juridică decât executarea obligaţiei pretinse de reclamantă/intimată în prezenta cauză, înregistrată cu nr.2-2252/2024. Iar afirmaţia potrivit căreia plata ar fi reprezentat o garanţie constituită în cadrul unei proceduri de insolvabilitate nu este susţinută de înscrisuri relevante şi nu este de natură să răstoarne concluziile instanţei de fond. Mai mult, alegaţiile apelantelor sunt combătută însăşi prin ordinul de plată nr.01 din 04.02.2025, eliberat de plătitorul GŢ „Nicolaev Vera *****”, unde destinaţia plăţii este invocată expres: pentru achitarea datoriei conform încheierii nr.2-2252/2024 din 29.11.2024 (f.d.51).

67. În aceste circumstanţe, Colegiul civil apreciază că instanţa de fond a constatat corect existenţa stării de întârziere a debitoarei şi a aplicat în mod corespunzător dispoziţiile art.942 Cod civil, dispunând încasarea, în mod solidar, de la GŢ „Nicolaev Vera *****” şi Nicolaev Vera ***** a dobânzii de întârziere în cuantum de 21.202,93 lei.

68. Totodată, caracterul solidar al obligaţiei este justificat atât de prevederile contractuale asumate de părţi, cât şi de dispoziţiile art.1628 Cod civil, care reglementează răspunderea fidejusorului pentru obligaţiile garantate. Astfel, Nicolaev Vera *****, în calitate de fidejusor, răspunde solidar cu debitorul principal pentru executarea obligaţiilor rezultate din contractele încheiate cu reclamanta/intimata.

69. Cu referire la cheltuielile judiciare, Colegiul civil reţine că, potrivit art.82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei

70. Conform art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

71. Totodată, alin.(1^1) al aceluiaşi articol prevede că aceste cheltuieli se compensează în mod expres dacă partea câştigătoare a fost reprezentată în judecată de un avocat, ceea ce este cazul reclamantei/intimatei SRL „Global Resurse”, reprezentată de avocatul Bordei Tudor.

72. Colegiul civil reţine că, potrivit pct.pct.15-17 din Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, aprobată prin decizia Consiliului Uniunii Avocaţilor din RM nr.2 din 30 martie 2012, pornind de la practica CtEDO, cheltuielile de asistenţă juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

73. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţii de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidenţă,

emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c) lista detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

74. Pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; alţi factori, la discreţia instanţei.

75. Raportând aceste principii la circumstanţele speţei, Colegiul civil constată că, în legătură cu examinarea prezentei cauze civile, reclamanta/intimata SRL „Global Resurse” a fost asistată de avocatul Bodrei Teodor în baza mandatului avocatului nr.1811691 din 01 decembrie 2022 (f.d.5).

76. Totodată, din bonul de plată nr.227 din 13 noiembrie 2023 rezultă că reclamanta/intimata a suportat efectiv cheltuieli pentru asistenţă juridică în cuantum de 7.000,00 lei (f.d.53).

77. Prin urmare, analizând actele anexate la materialele cauzei şi raportându-le la criteriile de necesitate, realitate şi rezonabilitate dezvoltate în jurisprudenţă şi în Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaţilor, Colegiul civil reţine că suma dispusă spre încasare de către instanţa de fond cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică este justificată şi proporţională. Or, cuantumul stabilit corespunde aportului avocatului la soluţionarea cauzei, timpului şi muncii efectiv depuse, inclusiv pentru întocmirea actelor procesuale şi participarea în şedinţele de judecată desfăşurate în instanţa de fond, astfel încât aceste cheltuieli au un caracter real, necesar şi rezonabil.

78. În acelaşi context, Colegiul civil apreciază că instanţa de fond, în mod întemeiat, a dispus compensarea din contul pârâtelor/apelantelor Nicolaev Vera şi GŢ „Nicolaev Vera *****” în beneficiul reclamantei/intimatei SRL „Global Resurse” a cheltuielilor judiciare suportate cu titlu de taxă de timbru şi taxă de stat.

79. Astfel, materialele cauzei confirmă achitarea taxei de timbru în cuantum de 200,00 lei, potrivit ordinului de plată nr. 00219254662984 din 12 noiembrie 2024 (f.d.2), precum şi a taxei de stat în sumă totală de 3.304,89 lei, fapt dovedit prin ordinul de plată nr.228 din 13 noiembrie 2024 în sumă de 377,54 lei (f.d.3), ordinul de plată nr.280 din 12 decembrie 2024 în sumă de 2.612,03 lei (f.d.4) şi ordinul de plată din 26 februarie 2025 în sumă de 315,32 lei (f.d.50).

80. Întrucât aceste cheltuieli au fost efectiv suportate de reclamantă/intimată în legătură cu valorificarea pe cale judiciară a drepturilor sale, iar necesitatea înaintări acţiunii a fost determinată de neexecutarea benevolă a obligaţiilor de către pârâte/apelante, instanţa de fond a dispus în mod legal şi justificat compensarea integrală a acestora din contul pârâtelor/apelantelor.

81. În consecinţă, Colegiul civil apreciază că hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 26 februarie 2025, este legală şi întemeiată, fiind pronunţată cu respectarea

normelor de drept material şi procesual aplicabile, motiv pentru care apelul declarat de Nicolaev Vera ***** şi GŢ „Nicolaev Vera *****”, în persoana reprezentantului, avocat Iachimciuc Alexandru, urmează a fi respins, cu menţinerea hotărârii instanţei de fond.

82. În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de Nicolaev Vera şi GŢ „Nicolaev Vera *****”, în persoana reprezentantului, avocat Iachimciuc Alexandru.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 februarie 2025, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Global Resurse” către GŢ „Nicolaev Vera *****” şi Nicolaev Vera, cu privire la încasarea dobânzii de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei, judecător Stanislav Grosu

Judecători Alina Ţihonschi

Mariana Sajin